

אינו חייב אלא על שבועה אחת.⁽³⁾

ומקשינן: ולרב הונא, שאמר אם לא הוסיף דבר בנזירותו השניה לא חלה עליו הנזירות השניה, תיקשי:

גמרא

אמר רב הונא: לא שנו במשנתנו שחלו שתי הנזירות, אלא בכגון דאמר הריני נזיר היום, וחזר ואמר הריני נזיר למחר. דמיגו דקא מיתוסף יומא יתירא, שהיות והוסיף בנזירות השנייה יום נוסף, מעבר לנזירות הראשונה, ובאותו יום חלה נזירותו השניה, היילא נזירות על נזירות.

אדתנא, במקום ששנה התנא במשנתנו את החילוק בין שבועה לנדר, שיש נדר בתוך נדר אבל אין שבועה בתוך שבועה — ליתני את החילוק הזה בנדר עצמו —

יש נדר בתוך נדר, ואין נדר בתוך נדר. כיצד?

אבל אם אמר הריני נזיר היום, וחזר ואמר הריני נזיר היום, כיון שלא הוסיף כלום בנזירותו השניה — אין חלה נזירות על נזירות.

אם אמר "הריני נזיר היום", "הריני נזיר למחר" — יש נדר בתוך נדר.

ושמואל אמר: אפילו אמר "הריני נזיר היום", "הריני נזיר היום" — חלה נזירות עליה [עליו].

אבל אם אמר "הריני נזיר היום", "הריני נזיר היום" — אין נדר בתוך נדר!

ז-ב

ומסקינן: קשיא.

יאכל וחזר ונשבע שבועה שלא יאכל, לא חלה שבועתו השניה היות ואין איסור חל על איסור, ולא מחמת שאין נשבעין לקיים את המצוות, וכאן, כיון שהוא מצווה מכח השבועה הראשונה שלא לאכול, הרי זה כנשבע לקיים את המצוה היות שלדברי הר"ן הנשבע לקיים את המצוה חלה שבועתו, ולא התמעטה אלא מקרבן. אבל אם נפטור אותו מדין אין איסור חל על איסור הוא לא יתחייב כלל.

ובשיעורי רבי שמואל על הדף ביאר כי זה שלא חלה שבועה על שבועה יסוד דינו הוא משום שאין השבועה השניה מחייבתו כשיש עליו שבועה קודמת, וכל יסוד השבועה הוא התחייבות, ואם אינו מתחייב אין זו שבועה. ולפי יסוד זה, אפילו אם נאמר כפרי מגדים שבכל מקום שאין איסור חל על איסור משמעות

צריך למנות שתי נזירות, ואם הוא לוקה שתיים בזמן הנזירות הראשונה נמצא שחלו שתי הנזירות בבת אחת באותו הזמן, ולמה עליו למנות עוד נזירות?

ומבארים האחרונים, שדעת הרמב"ן היא שאם מקבל עליו האדם שתי נזירות, אמנם חייב הוא לנהוג פעמיים נזירות בוו אחר זו כדי למנות את ימי שתי הנזירות, אך יחד עם זאת, כבר עתה חל עליו חיוב הנזירות השניה, ולכן אם הוא שותה יין בזמן ניהוג הנזירות הראשונה הוא לוקה עתה גם על נזירותו השניה שחלה כבר, אלא שאינו יוצא בה ידי חובת ניהוג נזירותו עד שינהג עוד שלשים יום.

3. כתב רבי עקיבא איגר [ביוורה דעה, רל"ח ע"ב] דברי הש"ך ס"ק כו' כי מי שנשבע שבועה שלא